

**UCHWAŁA NR V/23/15
RADY GMINY SOMONINO**

z dnia 18 marca 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Somonino
na lata 2015 - 2017**

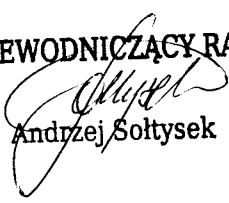
Na podstawie art. 176 pkt 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2013 r. , poz. 135 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (j. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.) Rada Gminy Somonino uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 – 2017 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

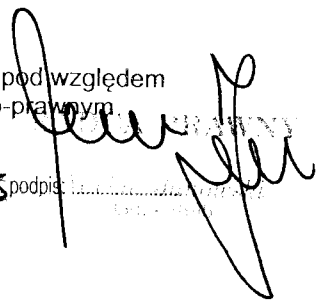
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 01 stycznia 2015r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Andrzej Sołtysek

Sprawdzono pod względem
formalno-prawnym.

data: 18.03.2015 podpis:

Załącznik do Uchwały Nr V/23/15
Rady Gminy Somonino
z dnia 18 marca 2015 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY
na lata 2015 - 2017**

Somonino 2015r.

Wprowadzenie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015 - 2017 został opracowany zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2013r. poz. 135 z póź.zm). Artykuł 176 pkt 1 powyższej ustawy stanowi, że do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną i naturalnym środowiskiem wychowania dziecka. Prawidłowe relacje i funkcjonowanie rodziny jest niezbędne dla zaspakajania potrzeb psychicznych jak i materialno – bytowych dziecka. Stworzenie spójnego programu dla Gminy Somonino pozwoli na kompleksowe i holistyczne wspieranie rodzin oraz zapobieganie patologiom w środowisku lokalnym.

Małoletnie dzieci wymagają ochrony praw, wolności oraz zapewnienia harmonijnego rozwoju. Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych. Niewydolność rodziców w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej prowadzi do zaburzeń w zaspakajaniu podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka.

Przyjęcie Programu na lata 2015-2017 przewiduje rozwój działań profilaktycznych mających na celu wzmocnienie funkcji rodzicielskich z rodzin z grupy ryzyka, zapewnienie każdemu dziecku prawa do stabilnego, trwałego i rodzinnego środowiska.

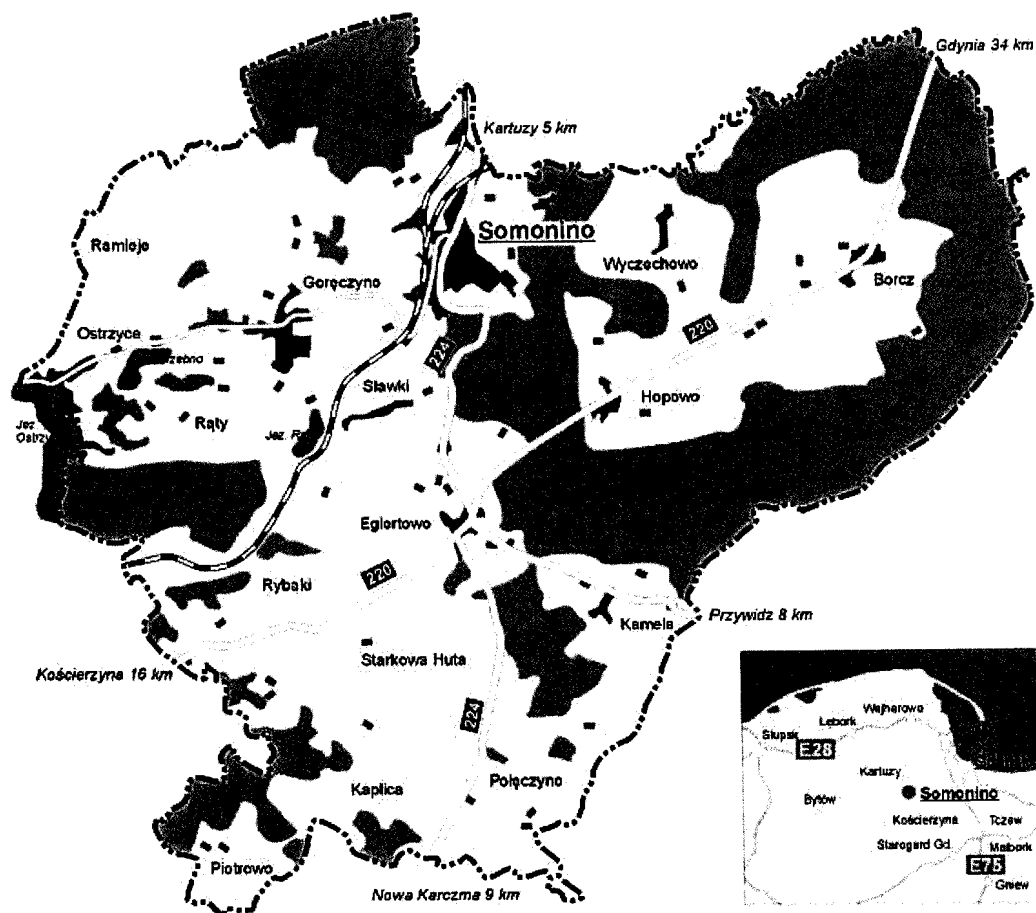
1. Program będzie realizowany w oparciu o ustawy:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Diagnoza

Diagnoza środowiska lokalnego została dokonana na podstawie analizy danych pochodzących z referatu ewidencji ludności Urzędu Gminy w Somoninie, danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Somoninie oraz z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.

Gmina Somonino jest gminą wiejską, położoną w województwie pomorskim, w powiecie kartuskim. Obszar gminy został podzielony na 16 sołectw: Borcz, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczechowo.

Gmina Somonino posiada infrastrukturę wspierającą rodziny w prawidłowym pełnieniu funkcji rodzicielskich. Na terenie Gminy Somonino funkcjonuje:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS),
2. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie (ZI),
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA),
4. Posterunek Policji,
5. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej (SP ZOZ).

Na terenie gminy funkcjonuje rozbudowana sieć placówek oświatowych, tj.:

1. Zespół Szkół w Somoninie,
2. Zespół Szkół w Goręczynie,
3. Szkoła Podstawowa w Egiertowie,
4. Szkoła Podstawowa w Borchu.

przy powyższych placówkach funkcjonują świetlice szkolne, natomiast przy szkole w Egiertowie świetlica realizująca program socjoterapeutyczny.

Teren Gminy Somonino zamieszkuje 10.128 osób, z czego 5.117 osób stanowią mężczyźni, a 5.011 kobiety. Struktura mieszkańców gminy według wieku i płci obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Mieszkańcy Gminy Somonino.

Wiek	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet
0 – 5	482	459
6 – 18	961	940
18 – 65	3.341	3.107
65 – 75	199	252
powyżej 75	135	253
RAZEM	5.118	5.011
OGÓŁ	10.129	

Źródło: Referat Ewidencji Ludności Urzędu Gminy w Somoninie stan na 31.12.2014r.

Z powyższych danych wynika, iż najliczniejszą grupą zamieszkującą teren gminy są osoby będące w wieku produkcyjnym.

Z danych GOPS wynika, iż 13,33 % mieszkańców gminy korzysta ze wsparcia ośrodka. Najczęstsze przesłanki udzielania wsparcia przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Przesłanki wsparcia mieszkańców Gminy Somonino.

Przesłanki trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin	Liczba osób
Ubóstwo	175	642
Bezdomność	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	-	-
w tym wielodzietność	-	-
Bezrobocie	130	490
Niepełnosprawność	180	523
Długotrwała lub ciężka choroba	217	669
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	157	770
w tym rodziny niepełne	51	151
w tym rodziny wielodzietne	106	619
Przemoc w rodzinie	20	88
Alkoholizm	51	145
RAZEM osoby korzystające we wsparciai GOPS	388	1350

Źródło: Sprawozdanie z działalności GOPS w Somoninie za VI kwartał 2014r.

Z powyższych danych wynika, że aż 1.096 rodzin tj. 4.106 osób mieszkających na terenie Gminy Somonino korzysta z pomocy GOPS.

Głównymi przyczynami trudnych sytuacji życiowych, z którymi rodziny nie są w stanie poradzić sobie wykorzystując własne zasoby, możliwości i uprawnienia jest bezradność w sprawowaniu funkcji opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Z powyższym problemem boryka się 770 mieszkańców, tj. 18,75 % osób korzystających z systemu wsparcia.

Bezradność w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, przemoc w rodzinie oraz alkoholizm to dysfunkcje, które szczególnie zaburzają funkcjonowanie rodziny. Z terenu Gminy Somonino z powyższymi problemami boryka się 24,43 % rodzin korzystających ze wsparcia ośrodka. To właśnie te rodziny są przez GOPS traktowane priorytetowo, z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa i warunków prawidłowego rozwoju małoletnim dzieciom.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach wynika, że z roku na rok wzrasta liczba małoletnich dzieci przebywających w rodzinnej bądź instytucjonalnej pieczy zastępczej, co obrazuje poniższa tabela.

Tabela 3. Osoby przebywające w pieczy zastępczej.

	2012	2013	2014
Rodzinna piecza zastępcza	17	17	23
Instytucjonalna piecza zastępcza	1	5	5
RAZEM	18	22	28

Źródło: Informacje przekazane przez PCPR Kartuzy.

Na terenie Gminy Somonino wsparcia dla rodzin niewydolnych wychowawczo udzielają rodziny pełniące funkcje rodzin zastępczych spokrewnionych bądź niespokrewnionych oraz pogotowia opiekuńczego. Poniższa tabela przedstawia dane statystyczne dotyczące rodzin wspierających na przestrzeni analizowanych lat.

Tabela 3. Rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie Gminy Somonino.

	2012	2013	2014
Liczba rodzin	11	11	10
Liczba dzieci w rodzinach	23	23	20

Źródło: Informacje przekazane przez PCPR Kartuzy.

Punktem wyjścia dla określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodzin jest analiza danych dotyczących mieszkańców gminy, objętych wsparciem ośrodka pomocy, jak również kierunki działania wskazane w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Somonino na lata 2011 – 2020.

3. Adresaci

Odbiorcami Gminnego Programu Wsparcia Rodzin są rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodziny, z których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej oraz przedstawiciele instytucji, podmiotów, służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

Program skierowany jest głównie do:

- rodzin dysfunkcyjnych, znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka;
- rodzin zagrożonych patologizacją;
- rodzin zagrożonych bądź wykluczonych społecznie.

Planowane działania mają na celu zapewnienie podstawowych potrzeb bytowych rodziny, aktywizację jej zasobów poprzez wzmocnienie kompetencji i umiejętności społecznych. Wszelkie działania ukierunkowane są na zapewnienie bezpieczeństwa dziecku oraz podniesienie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podniesienia jakości życia całej rodziny.

4. Cel programu

Głównym celem programu jest stworzenie systemu wsparcia rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzicielskich, przede wszystkim związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci, a także prowadzeniem szeroko rozumianej edukacji środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

Cele szczegółowe Programu:

1. Podejmowanie działań profilaktycznych wzmacniających rodzinę oraz podnoszących kompetencje rodzicielskie.
2. Wsparcie rodzin dysfunkcyjnych.
3. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej.

Zadania	Wskaźniki	Realizator
Diagnoza środowiska lokalnego (w szczególności środowisk borykających się z niewydolnością opiekuńczo – wychowawczą, przemocą i alkoholizmem)	1. liczba rodzin 2. liczba osób w rodzinach	GOPS ZI GKRPA placówki oświatowe organizacje pozarządowe i inne
Propagowanie zdrowego stylu życia w rodzinach.	1. ilość podjętych działań 2. ilość uczestników	GOPS, placówki oświatowe organizacje pozarządowe i inne

Propagowanie prawidłowych postaw rodzicielskich poprzez prelekcje, pogadanki i warsztaty	1. ilość i rodzaj działań 2. ilość uczestników	GOPS, GKRPA placówki oświatowe organizacje pozarządowe i inne
Pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych (pomoc finansowa, rzeczowa w tym dożywianie w szkołach)	1. liczba rodzin korzystających z pomocy 2. liczba dzieci korzystających z posiłków	GOPS placówki oświatowe
Pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych poprzez wsparcie asystenta rodziny	1. liczba rodzin objętych usługą asystenta rodziny 2. liczba osób objętych usługą asystenta rodziny	GOPS
Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji zawodowych osób działających na rzecz dziecka i rodziny	1. liczba szkoleń 2. liczba uczestników	GOPS, GKRPA ZI placówki oświatowe PCPR, organizacje pozarządowe i inne
Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa oraz informowanie o miejscach pomocy	1. ilość specjalistów udzielających porad 2. liczba rodzaj 3. liczba osób	GOPS, GKRPA ZI placówki oświatowe PCPR, organizacje pozarządowe i inne
Tworzenie i realizowanie programów i projektów wspierających rodzinę (w tym szkoła dla rodziców)	1. ilość i rodzaj programów, projektów 2. ilość uczestników	GOPS, GKRPA ZI placówki oświatowe PCPR, organizacje pozarządowe i inne
Podnoszenie kompetencji rodzin tego wymagających w zakresie pełnienia	1. liczba i rodzaj działań	GOPS, GKRPA

prawidłowego funkcji opiekuńczo-wychowawczych, poprzez organizowanie szkoleń, warsztatów, konsultacji, poradnictwa oraz udostępnianie literatury fachowej	2. liczba rodzin 3. liczba osób	ZI placówki oświatowe PCPR, organizacje pozarządowe i inne
Organizowanie wypoczynku dla dzieci i młodzieży	1. liczba form wypoczynku 2. liczba uczestników	GOPS, GKRPA organizacje pozarządowe i inne
Dążenie do tworzenia nowych placówek wsparcia dziennego	1. liczba działających placówek 2. liczba dzieci objętych opieką przez placówki	UG, GKRPA organizacje pozarządowe
Zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka.	1. liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach 2. wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach	GOPS PCPR
Współpraca z instytucjami i podmiotami wspierającymi funkcje opiekuńczo – wychowawcze rodzin.	1. ilość środowisk rodzinnych	GOPS, GKRPA ZI placówki oświatowe PCPR, organizacje pozarządowe i inne

5. Rezultaty

Oczekiwanymi rezultatami programu są:

1. Spójny system wsparcia rodzin z trudnościami opiekuńczo – wychowawczymi.
2. Podniesienie poziomu i rozwój profesjonalnych form pomocy rodzinie w środowisku.
3. Poprawa funkcjonowania rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wymagających wsparcia i pomocy.
4. Pozostawienie dzieci w miejscu zamieszkania.
5. Reintegracja rodziny naturalnej poprzez powrót dziecka do rodziny.

6. Realizator programu

Program realizowany będzie przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie przy współpracy z:

- 1) placówkami oświatowymi;
- 2) placówkami służby zdrowia;
- 3) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 4) Policją;
- 5) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach,
- 6) Centrum Interwencji Kryzysowej w Kartuzach,
- 7) Zespołem Kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Kartuzach.

7. Źródło finansowania

Działania podejmowane w ramach programu finansowane będą z:

- a) budżetu gminy,
- b) funduszy unijnych,
- c) dotacji celowych z budżetu państwa,
- d) MPiPS w ramach projektów.

Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej – art. 197 ust. 1 ustawy.

8. Monitoring

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodzin na lata 2015 – 2017 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Somoninie w wyznaczonym terminie sporządza sprawozdania rzeczowo – finansowe z zakresu wspierania rodziny i przekazuje je właściwemu wojewodzie.